

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2019

Poslanecký návrh

na vydání

zákona

kterým se mění zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

Poslanecký návrh

ZÁKON

ze dne 2015,

kterým se mění zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o zadávání veřejných zakázek

Čl. I

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, se mění takto:

1. V § 30 se vkládá nové písmeno g), které zní: „g) na dodávky, služby nebo stavební práce zadávané veřejným zadavatelem, kterým je obec, dobrovolný svazek obcí nebo místní akční skupina, osobě s provozovnou s místem výkonu práce na území takového veřejného zadavatele, jejíž zaměstnanci v dané provozovně jsou nejméně z 50 % obyvateli území veřejného zadavatele,“.

Dosavadní písmena h) až l) se označují jako písmena i) až m).

ČÁST DRUHÁ

ÚČINNOST

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem třetího měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. OBECNÁ ČÁST

a) Zhodnocení platného právního stavu

Zákon č. 134/2016., o zadávání veřejných zakázek, nabyl účinnosti dne 01. 10. 2016, čímž nahradil do té doby platný zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Od té doby byl několikrát drobně novelizován, většinou v souvislosti s novelizací jiných zákonů.

Hlava IV, která upravuje výjimky z povinnosti zadavatelů zadávat zakázky v zadávacím řízení, platí stále ve stejné znění.

Do § 30, který upravuje výjimky pro podlimitní veřejné zakázky, zákonodárce vtělil několik vzájemně nepřilíš souvisejících kategorií veřejných zakázek, u nichž existují různé legitimní důvody, aby byly vyjmuty z režimu zadávacího řízení. Navrhovaná právní úprava rozšiřuje výčet výjimek o případy, kdy veřejný zadavatel, kterým je obec, dobrovolný svazek obcí nebo místní akční skupina, poptává dodávky, služby nebo stavební práce od dodavatele působícího na jeho území a zaměstnávající obyvatele tohoto území.

b) Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

Cílem novely zákona o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZVZ“) je umožnit obcím a platformám spolupráce obcí, tj. dobrovolnému svazku obcí nebo místní akční skupině, zadat veřejnou zakázku mimo zadávací řízení, jestliže bude zakázka zadána osobě, jejíž provozovna má místo výkonu práce na území příslušného veřejného zadavatele a zaměstnanci dané provozovny jsou nejméně z 50 % tvořeni obyvateli území příslušného veřejného zadavatele.

Navrhuje se zakotvit tuto možnost pro podlimitní veřejné zakázky. Ze systematiky ZVZ vyplývá, že výše uvedené parametry vztahu dodavatele k místnímu území již dnes může brát zadavatel v úvahu u zakázek malého rozsahu.

Roku 2015 proběhlo dotazníkové šetření mezi veřejnými zadavateli a z výsledků je více než zřejmé, že veřejní zadavatelé z řad obcí o předkládanou změnu stojí, protože by rádi směřovali své menší veřejné zakázky do území.

Dalším důležitým důvodem předkládaného návrhu je potřeba umožnit veřejným zadavatelům účinněji realizovat malé projekty Komunitně vedeného místního rozvoje, které jsou realizovány za účasti Místních akčních skupin.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že představitelé přes 90 % zúčastněných obcí již přemýšleli o možnosti zadat zakázku místnímu dodavateli. Mnozí z těch, kteří o takové možnosti nepřemýšleli, navíc uvedli, že jsou si vědomi skutečnosti, že takový postup není v zákoně nijak upraven, kvůli čemuž by se mohli dostat do problémů, ale možnost by rozhodně uvítali.

V komplexním pohledu vyšlo najevo, že nejméně 93 % obcí, jež se zúčastnily dotazníkového šetření, by jednoznačně uvítalo legální možnost upřednostnit dodavatele působícího v daném území při zadání veřejné zakázky.

Navrhovaná právní úprava se přísně omezuje na zakotvení jednoho jediného ustanovení v podobě kategorie výjimky pro podlimitní veřejné zakázky do současného znění zákona, přičemž jde o ustanovení, po němž veřejní zadavatelé z řad obcí dlouhodobě volají. Tomu odpovídá i úsporný rozsah návrhu.

c) Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

Z výše provedeného stručného rozboru situace a především z výsledků dotazníkového šetření nepřímo vyplývá, že současná právní úprava neodpovídá reálným požadavkům části jejich adresátů.

Kvůli této skutečnosti tak v praxi hrozí buď různé formy obcházení ZVZ nebo dokonce jeho přímé porušování, a to z neznalosti představitelů veřejných zadavatelů v kombinaci s vědomím jejich povinnosti pečovat o rozvoj území.

Je zcela legitimní a žádoucí, že obce chtějí podpořit zaměstnanost ve svém území, přičemž zadávání menších veřejných zakázek místním subjektům (samozřejmě za předpokladu dodržení všech ostatních povinností při správě obecního majetku vyplývajících z právního řádu) může být ideálním nástrojem. Obce takovým postupem mohou výrazně přispět k dosažení cílů zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, tedy k dosažení plné zaměstnanosti a ochraně proti nezaměstnanosti v daném území. Z toho pak může plynout jednak nárůst daňových příjmů obcí a především obecný všestranný rozvoj jejich území.

Možnost zadat veřejnou zakázku místnímu zadavateli může také přispět k posilování soudržnosti místních obyvatel s daným územím a v neposlední řadě k omezení plýtvání veřejnými prostředky.

d) Dopad navrhovaného řešení ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná úprava normuje právní vztahy, které nemají žádný dopad na oblast rovnosti mužů a žen.

e) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Za obecný ústavní základ poskytující legitimitu opatřením na podporu regionálního rozvoje lze považovat čl. 7 Ústavy ČR, podle nějž stát dbá o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství.

V historickém kontextu České republiky nelze opomenout, že v době komunistické totality před rokem 1989 docházelo k obrovskému zanedbávání rozvoje venkovského území, ba dokonce k jeho přímé devastaci. Vytvořil se tak velký deficit v míře rozvoje venkova ve všech myslitelných kategoriích, který se dosud nepodařilo uspokojivě vyrovnat.

Ve světle výše uvedeného lze tím pádem opatření na podporu regionálního rozvoje a rozvoje venkova vnímat jako naplnění záměru být součástí rodiny evropských a světových demokracií vyjádřené v preambuli Ústavy ČR.

Z výše uvedeného vyplývá, že navrhovaná úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

f) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, její slučitelnost s právními akty Evropské unie

Navrhovaná právní úprava respektuje všechny mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána.

g) Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na veřejné rozpočty, hospodářské subjekty a podnikatele, sociální dopady a dopady na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nemá žádné přímé dopady na veřejné rozpočty. Dají se však očekávat pozitivní nepřímé dopady, neboť nová kategorie výjimky by měla umožnit hospodárnější a administrativně méně náročný proces zadání veřejné zakázky. Navíc by takový proces měl v některých případech zabránit potenciálním nepříznivým dopadům na veřejné rozpočty.

Předpokládá se pozitivní dopad na podnikatelské prostředí, především pak na drobné podnikání v menších sídlech, které v poslední době trpí enormním nárůstem byrokratické zátěže.

Navrhovaná právní úprava bude mít pozitivní sociální dopady, protože se po jejím zavedení dá očekávat zvýšení zaměstnanosti v menších venkovských sídlech, která dlouhodobě trpí nedostatkem pracovních míst, na což někdy navazuje problém sociálního vyloučení.

Navrhovaná právní úprava nemá žádné dopady na životní prostředí.

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST:

Změna zákona o veřejných zakázkách

K bodu 1 (§ 30 písm. g)

Navrhuje se doplnění výjimky z povinnosti zadávat veřejnou zakázku v zadávacím řízení u podlimitních veřejných zakázek, na dodávky, služby nebo stavební práce v případě, že takovou zakázku zadává obec nebo platforma spolupráce obcí (dobrovolný svazek obcí nebo místní akční skupina) a zakázka je zadána podnikající osobě, která má provozovnu s místem výkonu práce na území předmětného veřejného zadavatele a jejíž zaměstnanci v dané provozovně jsou nejméně z 50 % obyvateli území veřejného zadavatele.

Toto ustanovení má za cíl především podpořit regionální zaměstnanost v menších sídlech a zároveň přispět ke zvýšení jejich daňových příjmů.

Z důvodu systematiky § 30 se navrhuje nové ustanovení vložit jako písmeno g) u dalších písmen odpovídajícím způsobem změnit jejich označení.

ÚČINNOST

Legisvakanní lhůta je zvolena k ohledem na to, že návrh zavádí jednu jedinou kategorii výjimky, která na naprostou většinu veřejných zakázek vůbec nedopadá a většina adresátů se jí tak nemusí nijak přizpůsobovat.

Je však ponechám prostor pro seznámení dotčených subjektů s novou právní úpravou a také prostor pro metodickou podporu ze strany Ministerstva pro místní rozvoj jako odborného gestora zákona o veřejných zakázkách směrem k představitelům obcí.

Platné znění částí zákonů s vyznačením navrhovaných změn a doplnění

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

§ 30

Výjimky pro podlimitní veřejné zakázky

Zadavatel není povinen zadat v zadávacím řízení podlimitní veřejnou zakázku

a) na dodávky nebo na služby přímo související s návštěvami ústavních činitelů jiných států a jimi zmocněných zástupců v České republice a na tlumočnické služby související s návštěvami ústavních činitelů České republiky a jimi zmocněných zástupců v zahraničí,

b) na dodávky, služby nebo stavební práce poskytované Vězeňskou službou České republiky České republice,

c) na dodávky nebo služby související s poskytováním humanitární pomoci¹⁵⁾,

d) zadávanou zpravodajskou službou podle zákona o zpravodajských službách,

e) zadávanou zastupitelským úřadem České republiky v zahraničí nebo organizační složkou státu působící a hospodařící v zahraničí,

f) jejímž předmětem je pořízení, údržba nebo obnova majetku České republiky v zahraničí,

g) na dodávky, služby nebo stavební práce zadávané veřejným zadavatelem, kterým je obec, dobrovolný svazek obcí nebo místní akční skupina, osobě s provozovnou s místem výkonu práce na území takového veřejného zadavatele, jejíž zaměstnanci v dané provozovně jsou nejméně z 50 % obyvateli území veřejného zadavatele,

hg) jejímž předmětem je nabytí věci nebo souboru věcí do sbírky muzejní povahy¹⁶⁾, kulturní památky¹⁷⁾ nebo jiného předmětu kulturní hodnoty¹⁸⁾,

ih) na nákup knih a jiných informačních zdrojů do knihovních fondů,

ji) jejímž předmětem je pořízení zvířete za účelem chovu nebo plemenitby, nebo pro potřeby plnění úkolů ozbrojených složek České republiky,

kj) jejímž předmětem je výroba, koupě nebo oprava vojenského materiálu pro ozbrojené složky České republiky,

lk) zadávanou za účelem zajištění obranyschopnosti České republiky Ministerstvem obrany osobě, v níž má výlučnou majetkovou účast, nebo mezi takovými osobami navzájem, nebo

ml) zadávanou v době nasazení ozbrojených složek České republiky mimo území Evropské unie a operační potřeby vyžadují, aby byly zadány dodavatelům umístěným v oblasti těchto operací.